

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VII. Quædam alia circa ea, quæ Beati de facto vident in Deo, ubi an
visio beata videre poßit seipsam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

S. Gregorius. lib. 2. Moral. c. 2. ubi de Beatis loquens, *Quid non vident, inquit, qui videntem omnia vident?* Hoc, inquam, non obstat, alioquin omnia etiam possibilia in Deo videre deberent, quod tamen, ut vidimus, à Thologis omnibus contra Durandum negatur. Sensus itaque est, illum qui videt Deum, videre omnia æquivalenter, eum quippe videt in quo omnia continentur. Quo etiam modo intelligentium est illud S. Isidorus lib. 1. de Summo Bono, cap. 10. quod suprà retuli sect. secundâ, num. quinto: *Angeli Verbo Dei cognoscunt omnia, antequam in re fiant.*

V.
Offenditur
Beatos non
videre in
Deo omnia
existentia.

Danielis
cap. 10.

Probatur itaque Conclusio, Beatos scilicet non vide in Deo omnia præterita, præsentia, & futura, seu quicquid Deus videt Scientiæ visionis. Inprimis enim receptissima apud Theologos doctrina est, ex S. Dionysio desumpta, Angelos inferiores à superioribus illuminari, variaque Dei circa rerum dispositionem decreta ab his iisdem patefieri; ergo Beati omnia Dei circa res futuras consilia non habent perspecta. Hinc, ut notat S. Gregorius, Theodoreetus, S. Thomas, & alii, provenit illa inter bonos & malos Angelos circa populum Iraeliticum à patriâ tunc exulanten decrétatio, quod nimis, quid de illo statuisset Deus, iis needum innotuerit.

VI.
Eclaratur
in terris,
Eatos exi-
stentia om-
nia non vi-
dore in Ver-
bo.

Deinde ad Ephesios 3. vers. 10. ait Apostolus: *Ut innotescat principatibus & potestatibus in cœlestibus per Ecclesiam, multiformis sapientia Dei, secundum præfinitionem faculorum, quam fecit in Christo IES V Domino nostro.* Ergo sancti Angelii effectus aliquos Divinae providentia sibi ante ignotos, per Ecclesiam, in qua sunt, cognoscunt. Præterea Apocal. c. 7. v. 3. clamavit Angelus voce magnâ quatuor Angelis: *Nolite nocere terre & mari, neque arboribus, quoniamque signemus seruos Dei nostri in frontibus eorum.* Ut nimis hac ratione eos noscerent, ergo antea eos non noverant, ergo existentia omnia non vident in Verbo.

VII.
Dies Iudicii:
Sanctus An-
geli est ig-
natus.

Tandem, dies saltem judicij latet Angelos; sic enim affirmat Christus Matth. 24. v. 36. *De die autem illâ, & horâ, nemo scit, neque Angelii celorum, sed filius Pater.* Hunc tamen locum ad probandum Angelos nefice diem Judicij, non esse efficacem exsilitat Cajetanus in eum locum, Suarez Tom. 1. in 3. part. in quaestione 10. art. 2. in fine Commentarii. Salas Tom. 1. tract. 2. disp. 4. sect. 7. & alii, Marci enim 13. vers. 32. circa judicij diem ait idem Christus: *De die autem illâ, vel hora, nemo scit, neque Angelii in cœlo, neque Filius, nisi Pater;* cùm tamen nemini dubium sit, quin Christus, non solum quod Deus, sed etiam intellectu creato diem Judicij noverit, & hoc tantum sensu cum dici necivisse, quod scilicet alii revelare noluerit: dici ergo similiter poterit, Angelos, eo solum sensu diem Judicij ignorare, quod nimis tam alii nequeant revealare. Quare Abulensis in cap. 24. Matthæi, quaestione 209. ut refert Suarez loco proximè citato, affirmit Angelos diem Judicij novisse, quod etiam probabile censet P. Arriaga hic, Disp. ii. sect. 6. num. 40.

VIII.
Ex illis locis
S. Matthæi
& S. Marci,
seguuntur An-
gelis ignotum
essa Iudicis
diem.

Nihilominus, cùm communis Patrum, Theologorum, ac Sacrarum Literarum Interpretum sententia sit, ex illis S. Matthæi & S. Marci testimonis probari latere Angelos extremi Judicij tempus, exceptionemque illam, *nefice ut reveler, soli Christo esse applicandam, planè tenendum est diem illum Angelis esse ignotum:* imò Molina hic, disp. 5. membro 2. ait esse plus quam periculose assertere, Angelos nosse Judicij diem, & Tannerus hic disp. 2. quaest. 6. dub. 10. n. 3. fine, id affirmat esse satis

temerarium; malè tamen Bannez & Zumel id vocant hereticum.

Mihil verò placet quod docet P. Granado i. part. tract. 6. disp. 1. lect. 9. num. 54. Beatissima scilicet Virgini hoc privilegium esse concessum, tum ob eximiam ejus supra reliquos omnes Sanctos in gloriâ praestans, singulariterque prærogativa, tum quia nihil huic rei obstant illa Evangelistarum testimonia; Christus enim iis locis de illis tantummodo locutus est, qui tunc temporis cœlo & beatitudine potiebantur; Beatissima autem Virgo non nisi multis post annis in cœlum fuit recepta.

Dico tertio: Beatos omnes machinam & constitutionem hujus Universi vide in Verbo, saltem quoad species rerum, hoc est, varia specierum individua: ita S. Thomas hic, q. 12. a. 8. ad 4. Ferrara 3. cont. Gentes, cap. 59. Valentia hic, q. 12. pu. 6. Molina hic, a. 8. d. 5. memb. 5. Suarez hic, lib. 2. cap. 28. n. 8. & videtur aperta mens S. Augustini, qui ut suprà vidimus, lex dierum in creatione mundi divisionem statuit in cognitione matutinâ Angelorum ad diversas rerum species terminatâ. Ratio verò est, cùm enim Beati sint aliquo modo partes Universi, hujus constitutio ad ipsos peculiarter pertinet, unde & ejus cognitionem in Verbo connaturalissime expectunt, cui corum appetitui exquisitum videtur ut satisfiat.

Dico quartò: Mysteria etiam fidei, que in viâ crediderunt, vident in cœlo Beati: ita auctores proximè citati, estque expressa mens S. Thomæ, tum i. p. q. 1. a. 2. ubi ait, ideo nostram Theologiam subalternari scientia Beatorum, quia ipsi vident principia fidei que nos credimus; tum 2. 2. q. 1. a. 1. Ubi dicit, visionem succedere fidei: ex quo recte inferri videtur, ea quia in viâ obscurè in veritate divinâ creduntur, in patriâ clare in eadem cognosci. Hinc S. Augustinus lib. 2. de Civit. cap. 21. *Quid, S. Augustinus, inquit, videbimus nisi Deum, & omnia illa, que nunc non videntur credentes?*

Hoc etiam probari videtur ex illo S. Pauli 2. ad Corinth. 3. v. 18. *Nos autem revelata facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatem,* id est, à claritate fidei ad claritatem gloriae: quoniam enim fides sit obscura, illuciente tamen nobis Sole justitiae, & rejecto velamine veteris testamenti, fides nostra in lege gratia, ubi supernaturalia mysteria clarius multo & distinctius cognoscuntur, est quædam claritas respectu veteris testamenti, ubi sub umbris omnia & figuris proponebantur, & quibusdam veluti tenebris obvoluta.

SECTIO SEPTIMA.

*Quædam alia circa ea, que Beati de
facto vident in Deo. Vbi, an
visio beata viderem posuit
seipsum.*

Dico quintò: Beati in Deo ea omnia vident, que ad illorum statum, dignitatem, vel officium pertinent. Ita S. Thomas, tercia parte, quaest. 10. art. 2. & alibi sèpè, Ferrara 3. cont. Gent. c. 59. Molina hic, a. 8. d. 5. memb. 3. Valentia hic, q. 12. pu. 6. Suarez hic, lib. 2. cap. 28. num. 15. Granado i. part. tract. 6. d. 1. sect. 9. num. 58. Tannerus hic, d. 2. quaest. 6. dub. 10. num. 7. Fafolus 1. parte, quaest. 10. art. 8. dub. 23. num. 130. estque communis

IX.
Probabilis
est, dicam li-
dicti Beatis
firma Virginis
esse cogniti.

X.
Universi hu-
bus machi-
nam vident
Beati in
Verbo.

S. Augusti-
nus.

XI.
Fidei in Lege
gratia, est
quædam cla-
ritate repon-
tibus fidei Le-
gi veteris.

S. Thomas.

XII.
Fides in Legi
gratia, est
quædam cla-
ritate repon-
tibus fidei Le-
gi veteris.

I.
Beatis in Ver-
bo vident,
que adeo-
rum statutus
peculiariter
pertinent.

munis recentiorum sententia. Nec admittenda est limitatio Cajetani, ut ea solum videant Beati, quae ad eorum statum primo instante beatitudinis pereant; ad illa enim omnia extendenda est Conclusio, quae longo ordine, labentibus ad finem usque mundi scaculis evenient, ad eorum statum, ac dignitatem pertinientia.

II.
Reges, Fundatores Ordinum, Pontifices, quae nam videlicet in Deo.

III.
Vterius circa visionem creatarum in Deo observandum.

Quid in Verbo videntur S. Gregorius.

IV.
Dices, hinc sequitur, aliquos, duos verbi gratia Pontifices Sunnos in gloria in aquales, aquales futuros in visione rerum in Deo, cum in dignitate Pontificia fuerint in hac vita parcs. Imò minus beatus plura nonnunquam videbit, cum plura ad ipsius statum, officiumque, quod in hac vita gerit, pertinent. Respondetur primò cum P. Suarez hic lib. 2. cap. 88. num. 19. quamvis minus beatus plures ex iis rebus, quae ad ejus officium pertinent, videat, non tamen videt plures simpliciter; magis enim beatus ex aliis rebus plures & perfectiores videbit, juxta meritorum, & glorie iis respondentis, perfectionem.

V.
Qui plures in Deo vident creaturas, non est necessario magis Beatus.

Clarissimi videri aliquid potest, etiam nobis in eo cernatur.

VI.
Vt etiam preces videlicet in Deo Beati.

Religionum itaque Fundatores, Ordinum suorum progressum: Reges sancti, regionum quas aliquando administrarunt, varietatem ac vicissitudinem: Summus Pontifex totius Ecclesiae successor: Christi denique anima omnia omnino in quinque differentia temporis existentia, in Deo videt, utpote ad cuius statum cuncta pertineant.

Quae tamen non ita intelligenda sunt, (quod cum Soto in 4. dist. 49. quest. 3. art. 3. Concl. 10. recte obseruat P. Granado citatus) ut summi Pontificis visio, exempli gratia, ad singula, quantumvis minuta qua in Ecclesia contingunt, extendarunt; ut an Petrus hic & nunc oret, aut jejunet, vel an Paulus pauperi poscenti det elemosynam; sed ad præcipua tantum, ad Beati statum pertinientia: Non enim, ut ait P. Granado, B. Gregorius, quia Sunmus Pontifex fuit, videt in Deo minutissimos eventus singulorum fidelium, quamvis fuerit omnium Pastor, sed portissima Ecclesiæ negotia, v.g. conversionem Sinarum, reductionem Anglia, quam omnes speramus, & sic de aliis. Hac ille. Christi tamen Domini anima, quacunque etiam minutissima in Deo cernit; id enim perfectissimus ejus statutus requirit.

Dices, hinc sequitur, aliquos, duos verbi gratia Pontifices Sunnos in gloria in aquales, aquales futuros in visione rerum in Deo, cum in dignitate Pontificia fuerint in hac vita parcs. Imò minus beatus plura nonnunquam videbit, cum plura ad ipsius statum, officiumque, quod in hac vita gerit, pertinent. Respondetur primò cum P. Suarez hic lib. 2. cap. 88. num. 19. quamvis minus beatus plures ex iis rebus, quae ad ejus officium pertinent, videat, non tamen videt plures simpliciter; magis enim beatus ex aliis rebus plures & perfectiores videbit, juxta meritorum, & glorie iis respondentis, perfectionem.

Addo cum eodem Suarez, esto plures qui in Deo videat creaturas, quam alius, non sequi necessariò, cum fore magis beatum; etiamsi enim pauciora objecta secundaria in verbo videat, clarissimi tamen videare poterit objectum primarium. Denun scilicet, in quo videndo sita est beatitudo. Unde existimo, clarissimi & clarissimi videri posse Deum, etiam nullā in eo visā creaturā. Nec enim illorum unquam mihi placuit sententia, qui aiunt, non posse objectum aliquod clarissimi videri, nisi novi in eo aliquid cernatur: quam opinionem latè impugnavi Disp. 35. Logica, sc. 3. num. nono, & deinceps, variis contra eam adductis, qua hīc non sunt repetenda. Quare, ulterius dico, aliquem qui intrinsecas tantum Dei perfections videret, nullā in eis visā distincte creaturā, esse posse magis beatum eo, qui Deum, & in eo varia objecta creata persiceret.

Dices secundò: ergo Sancti videbunt in Deo preces ad se à mortalibus, etiam in ultimā mundi conflagratione fundendas; hoc autem fieri nequit, sic namque extremi judicii diem cognoscerent. Contrà primo: hi ipsi auctores, qui hoc objiciunt, affirmant, posse visionem beatam se videre, non tamen videre suam durationem; idem ergo dicant de precibus, eas scilicet videri, non earum durationem. Contrà secundò: juxta communem Theologorum sententiam, hæ preces Sanctis per re-

lationes extra Deum innotescunt, & tamen nec extra Deum extremi judicii tempus norunt Beati; ergo etiam in Deo possunt illas cognoscere.

Respondetur itaque, Beatos preces omnes à mortalibus, etiam in ultimā mundi conflagratione fundendas, in Deo videre posse: quæque majoris momenti sunt, de facto hoc modo vident, non mundi tam alia. Ratio secunda partis est: sicut enim flagrante super diximus, Beatos non omnia ad Universi constitutionem spectantia, sed præcipua tantum, & Deo Sanctis Pontifices, non minutissima quæque, sed potissima solummodo ad Ecclesiæ statum pertinente in Deo videre, idem dicendum videtur de precipibus.

Prima vero pars probatur; nec enim sequitur ex eo quod preces in iis circumstantiis ad se fundendas videant Beati, cognoscere eos quo tempore iudicij dies fit futurus; haec enim, diversæ sunt veritates objectivæ, Petrus opem à me exposet in ultimā mundi conflagratione, &c., opem à me exposet in ultimā mundi conflagratione, que erit post centum annos: ergo una veritas sicut extra Deum revelari, futurum ita & in Deo poterit cognosci, non cognitâ alia. Ex vi ergo hujus visionis, sciet Beatus ille Petrum in postremo mundi die exiturum; quando autem is dies futurus fit, nesciet. Sicut scire quis potest Joannem in tali palatio, vel horto existere, non tamen propterea scire necessariò debet, in qua regione, vel orbis parte situs sit hortus ille, vel palatium.

Sed dicet quispiam, si Beatus videat Petrum, & ultimam mundi conflagrationem tempore coextisteret, ergo videbit utrinque durationes, ergo sciet quo tempore dies iudicij fit futurus, cum duratio vel fit ipsum tempus, vel essentialis ad illud dicat ordinem. Deinde, si videat durationem generalis illius & ultimi orbis incendi, videbit quantum distare postulet ab hodierno die, & quot durationes horariae inter praesentem diem, & ultimi illius diei durationem possint interjici; hoc autem si videat, directe sciet quo tempore dies iudicij fit futurus.

Respondetur, visurum quidem Beatum, cujus opem Petrus ultimo illo die est imploratus, duas durationes, imperfectè tamen, & solum quo ad hunc effectum, quod scilicet reddit Petrum & videbit ultimum illum diem sibi coexistentes, seu quod sui quid fint homogenea: quæ autem in particulari fint, non videbit, sed possent esse duas durationes sibi post viginti, centum, aut mille annos, coexistentes. Et licet sciat diem illuna fore ultimum, non tamen id novit ex visione durationum, his enim extinsecum est quod dies fit ultimus, nec ex imperfectè hac durationem istarum cognitione sciet, quando durationes istæ, & ultimus huc dies iis respondens, existet.

Hanc proinde sententiam, Beatos scilicet viatorum preces vide in Verbo, tamen in primis S. Thomas 2. 2. q. 83. a. 4. ad 2. exprefit afferens, Beatis in verbo manifestari petitiones & preces ad eos à mortalibus directas. Idem docet Cajetanus ibidem, & in 4. d. 45. q. 3. a. 1. Suarez hic, lib. 2. cap. 28. num. 18. Valentia, Bellarminus To. 1. lib. 1. de Sanctorum beatitudine, cap. 20. & alii, favetque Concilium Senonense in decretis fidei, decreto 13. ubi probare intendens, à Beatis mortalium preces audi, ait, In divinitate speculo illacefcere illis quicquid eorum interficit. Nec contraria est S. Augustinus, quamvis enim in libro de curia pro mortuis habenda, cap. 15. & 16. solum dicat, preces nostras ministerio Angelorum, aut per

per speciales Dei revelationes, Martyrum animabus innescere, quamvis, inquam, visionis primum in verbo mentionem illuc non faciat, est argumentum solum negativum, nec inde recte deducitur, S. Doctorem eam negasse, sed faciliores tantum preces nostras cognoscendi modos assignare voluisse, hac difficultiori omisiā.

XII.
Quae visionem supponunt, non possunt per eam videri.

Id tamen notaverim, siquaque preces, aut res aliae sunt, quae visionem presupponunt, non posse illas, saltem per eos gradus visionis, quos supponunt, videri. Dixi, per gradus quos supponunt, per alios enim gradus qui primos hosce natura sequuntur, nil obstat, quod minus videri preces illa possint. Hi vero gradus, quamvis aliqui alii natura sint priores, omnes tamen duratione sunt similes, nec unus alius tempore antecedit, sed cuncti simul primo beatitudinis instantie infunduntur. Sicut Angeli sancti, qui in gratia fuerunt creati, primo creationis instantie auctum meritorum elicendo, novo gradu adiecto, priorem gratiam auxerunt.

XIII.
Vtrum visio beata, seipsum in Verbo videri possit.

Quares, utrum visio beata, seipsum in Verbo videri possit? Negat Ockam in 4. q. 13. a. 5. ad 2. Gabriel in 4. d. 14. Hurtado disp. 10. de Anima, sect. 4. Monceus Disp. 2. c. 9. & alii. Contrarium tamen est probabilius: ita Suarez hic, l. 2. cap. 18. num. 9. Salas tract. 2. disp. 3. sect. 4. Albertinus Corolla: 4. ex primo Principio. Erice Disp. 51. num. 27. Granado 1. p. tract. 6. Disp. 1. sect. 8. num. 47. & alii.

XIV.
Offenditur, cognitionem possesse supra se reflectere.

Ratio est primo: Certum enim videtur, universum non repugnare, ut cognitione aliqua supra se reflectat; hoc namque perfectissime praestat Divina Scientia, quae ut aliarum omnium rerum, ita etiam est cognitionis sui. Deinde, in cognitionibus abstractivis res indubitate videtur, ut ostendi d. 19. de Anima, sect. 3. hi enim actus, *Omnis actus intellectus est spiritualis; Omnis actus creatus est accidentis, qualitas &c. supra se reflectunt, & se inter alios actus representant, ut loco citato latius declaravimus.*

XV.
Actus intuitivo non repugnat ut supra se reflectat.

Quod vero hoc etiam in actibus intuitivis non repugnet, probavi, Disp. illa 19. citata. Primo, nam, ut proxime dictum est, cognitione divina, que est perfectissime intuitiva, supra se reflectit. Deinde, nulla in hoc est vel apparente implicatio; nec enim se vel immediate, vel mediate producet, sed esset respectu sui objectum terminativum tantum, non motivum; de quo latius Disp. illa 19. de Anima: nec seipsum propriè specificaret, cum non per speciem propriam, sed objecti primarii, & in eo videatur.

SECTIO OCTAVA.

Vtrum in Deo videri possint existentia.

I.
Dicitur hactenus, dispositionis gratia, admisisimus posse in Deo videri res existentes; ab illa enim suppositione, quae postrem hisce duabus sententiis diximus, dependent: si enim in Deo formaliter videri nequeat, (ut probabile putant aliqui non posse, cum longe disparatio quoad hoc, de istis sit ac de possibilibus) quae de visione existentium in Deo dicta sunt, intelligi debebunt de visione causaliter. Nunc ergo, an in Deo videri res existentes possint, inquirendum.

In sententiā ergo afferente, actum Dei liberum nihil aliud nec formaliter, nec virtualiter esse, præ-

ter meram entitatem Dei, & creaturam existentem, nullo modo videri in Deo possunt existentia. Ratio videtur clara; nam videri in Deo creaturas existentes, est casus ex vi Dei vidi cognoscere; sed si nulla sit hujusmodi virtualis in Deo determinatio, Deus non majorem habet connexionem cum rebus existentibus, quam cum non existentibus; ergo ex vi Dei vidi nequit intellectus Beati determinari ad judicandum creaturas existere, magis quam non existere.

Nisi sit virtus determinatio in Deo, non possunt in eo videri existentia.

Dices, prædicta intrinsecā rei possibilis & existentis non distinguuntur ex parte objecti; cum ergo idem planè sint realiter, eo ipso quod existant, dari potest visio, quae ad ea ut existentia terminetur. Contra: licet prædicta rei possibilis & existentis non distinguantur secundum se, ratione tamen diversi status verificare possunt duo contradicitoria: jam enim verum est dicere, *Antichristus vel alius mundus est possibilis*, non tamen *Antichristus existit*: ergo similiter non sequitur, *Alius mundus cognosci in Deo potest ut possibilis*, ergo *cognosci in eodem potest ut existens*. Ratio autem videtur manifesta; nam Deus per respectum transcendentalis, quo refertur ad creaturas, & essentialis, quam cum iis ut possibilibus, habet connexionem, intellectum ad earum cognitionem dicit, ac determinat. Cum ergo in hac sententiā nihil planè, nec formaliter, nec virtualiter in Deo sit, cum creaturis ut existentibus connexum, magis quam cum non existentibus, ex vi Dei vidi non potest Beatus magis judicare eas existere, quam non existere.

Nec refert, prædicta rei existentis, & possibilis, non distinguuntur realiter.

Dissimilitudinem inter cognitionem possibilium, & existentium,

Confiratur: ponamus, disputationis gratia, Deum non omnia ab aeterno decrevisse, sed hodie exempli causa, primum statuere creare alium mundum, & eum de facto jam producere, Angelus beatus, qui tot seculis Deum vidit, nunquam per visionem beatificam cognovit in Deo existere alium mundum, hodie tamen secundum hos autores, ex Deo visto videbit eum existere, inquit, ex cuius prædicti divini? nihil enim omnino vel formale, vel virtuale in Deo videbit, juxta hanc sententiam, quod antea non videbat; ergo sicut ante omnia indifferentia erant ad existentiam vel non existentiam alterius mundi, & propterea in Deo videre Angelus non poterat eum existere, ita nec modò id in Deo videre poterit; quod enim de facto mundus ille existat, est Deo planè extrinsecum.

Non possunt illa sententia jam in Deo videri existens alius mundus, sed Deus enim hodie decreveret producere.

Hinc ultius infero, ne quidem causaliter, in illa sententiā, cognosci ex vi Dei vidi posse creaturas existere. Ratio est: causaliter namque cognitione creaturarum existentium est actus ortus ex visione beatificā, per quem actum creaturæ cognoscuntur existere: sed nullus oriri istiusmodi actus potest à visione beatificā, hæc enim, ut fatentur hi autores, nihil in Deo videt connexum magis cum existentiā creaturarum, quam cum non existentiā: ergo determinare nequit Beatum ad elicendum actum, quo judicet eas existere.

Nec causaliter, in hac sententiā, cognosci in Deo posse creaturas existere.

Alli itaque affirmant, nihil quidem in Deo esse quod magis ad cognoscendum creaturarum existentiam determinet, quam ad non existentiam, sed visionem Dei, quæ præcisè ex vi existentie vidi foret visione tantum possibilium, ex supplemento quodam divinae virtutis, & speciali Dei concursu, autem reddi visionem existentium. Sed contra: si ex vi intrinsecorum Dei prædicatorum nihil cernatur, quod majorem habeat connexionem cum existentiā creaturarum, quam cum non existentiā, ergo res existentes non videntur in Deo; videri enim aliquid in Deo, ut cum communī Theologorum sententia

Alli volunt visionem, & quod foret possibilium, reddit existentium, per speciem Dei causam cursum.